

Structural equation modeling of the relationship between childhood trauma and dark personality traits with the mediating role of self-regulation, mentalization and attachment styles

Atieh Shirazi¹, Mahdi Manuchehri², Afshin Salahian³, Bita Nasrollahi⁴

1. Ph.D Candidate in General Psychology ,Science and Research Branch, Islamic Azad University,Tehran ,Iran. E-mail: Atiyeh.shirazi1991@gmail.com

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Medical Sciences Unit, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: m.manouchehri@iautmu.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Payam Noor University, Tehran, Iran. E-mail: Salahianafshin@pnu.ac.ir

4. Assistant Professor, Department of Psychology, Science and Research Unit, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: Nasrolahi@srbiau.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 07 October 2023

Received in revised form 01 November 2023

Accepted 11 December 2023

Published Online 21 June 2024

Keywords:

childhood trauma,
self-regulation,
mentalization,
attachment style,
dark personality

ABSTRACT

Background: In case of inadequacy and inadequacy of parents, issues and problems occur, including child abuse by them or the people around them; Child abuse is one of the big social problems that includes all societies, both advanced and developing, so that the health and comfort of the injured child is endangered.

Aims: The purpose of this article is to determine the fit of the prediction model of dark personality traits based on childhood traumas with the mediating role of self-regulation, mentalization and attachment styles.

Methods: The current research was of correlational type and according to the objectives, Structural Equation Modeling (SEM) method was also used, based on Klein's formula, 147,400 people were considered. Also, separately from the questionnaires of dark personality traits (Johnson and Webster, 2010), self-regulation by Miller and Brown (1999), adult attachment style of Collins and Reed, (1990), mentalization or reflective performance by Fonagy et al. (2016), trauma Childhood Questionnaire (CTQ) was used by Bernstein, Stein, Newkamp, Walker, Pugh, et al. (2003) to adjust the model. In this research, descriptive statistics of mean, standard deviation, skewness and kurtosis and inferential statistics of correlation, regression and structural equation modeling (SEM) were used to analyze the data.

Results: The results of the research show that the direct path of childhood trauma to dark personality traits was not significant, but all the indirect paths were significant, which indicated the confirmation of the mediation of the three variables of self-regulation, mentalization and attachment style ($p < 0.05$).

Conclusion: Based on the results of this study, it is recommended that experts in the field of psychology focus on educating and supporting mothers to enhance their abilities in shaping secure attachment styles in their children. Clinical psychologists and therapists should particularly emphasize interventions aimed at improving cognitive restructuring and self-regulation for individuals with dark personality traits.

Citation: Shirazi, A., Manuchehri, M., Salahian, A., & Nasrollahi, B. (2024). Structural equation modeling of the relationship between childhood trauma and dark personality traits with the mediating role of self-regulation, mentalization and attachment styles. *Journal of Psychological Science*, 23(136), 235-249. [10.52547/JPS.23.136.235](https://doi.org/10.52547/JPS.23.136.235)

Journal of Psychological Science, Vol. 23, No. 136, 2024

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.23.136.235](https://doi.org/10.52547/JPS.23.136.235)

✉ **Corresponding Author:** Mahdi Manuchehri, Assistant Professor, Department of Psychology, Medical Sciences Unit, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

E-mail: m.manouchehri@iautmu.ac.ir, Tel: (+98) 9157167792

Extended Abstract

Introduction

Childhood experiences play a pivotal role in shaping an individual's personality, and recent research has increasingly focused on unraveling the intricate connections between early life trauma and the emergence of dark personality traits. Dark personality traits, encompassing characteristics such as Machiavellianism, narcissism, and psychopathy, have been the subject of extensive study due to their significant impact on interpersonal relationships and overall psychological well-being.

This study employs Structural Equation Modeling (SEM) to systematically investigate the complex associations between childhood trauma and dark personality traits, introducing a nuanced perspective by incorporating the mediating influences of self-regulation, mentalization, and attachment styles. Childhood trauma, ranging from neglect to abuse, is hypothesized to exert a substantial influence on the development of dark personality traits. Drawing on seminal works by Widom (1989), Fergusson, Lynskey, and Horwood (1996), and Teicher et al. (2006), among others, this research aims to contribute to the existing body of knowledge on the long-term repercussions of adverse childhood experiences.

The mediating factors in focus—self-regulation, mentalization, and attachment styles—are key components of psychological functioning that are believed to modulate the impact of childhood trauma on personality development. The works of Fonagy and Target (1997) on mentalization, Bowlby's attachment theory (1969), and extensive research on self-regulation processes (Baumeister & Vohs, 2004) provide a robust theoretical foundation for exploring these mediating mechanisms.

Understanding the intricate relationships between childhood trauma, dark personality traits, and the mediating factors is not only theoretically significant but also carries practical implications for therapeutic interventions. By elucidating the underlying pathways, this research contributes to the development of targeted interventions aimed at mitigating the potential adverse effects of childhood trauma on personality development, fostering

healthier psychological outcomes. This study, therefore, integrates theoretical insights and empirical findings to offer a comprehensive exploration of the multifaceted connections between early life experiences and the emergence of dark personality traits.

Moreover, the integration of SEM allows for a comprehensive examination of the proposed model, offering a statistical framework to assess the direct and indirect effects of childhood trauma on dark personality traits through the mediating variables. This methodological approach enhances the precision and depth of our understanding, shedding light on the intricate web of relationships among these constructs. The significance of self-regulation in this study stems from its role in managing and controlling impulses, emotions, and behaviors. As outlined by Baumeister and Vohs (2004), effective self-regulation is crucial for adaptive functioning, and its deficiency may contribute to the manifestation of maladaptive personality traits. Mentalization, as conceptualized by Fonagy and Target (1997), involves the ability to understand and interpret one's own and others' mental states, which is integral to forming healthy interpersonal relationships. Attachment styles, drawing from Bowlby's seminal work (1969), influence an individual's approach to relationships and interpersonal dynamics, serving as a key determinant in personality development.

To further substantiate the proposed model, empirical evidence from previous studies examining the relationships between childhood trauma, dark personality traits, and the mediating factors will be critically reviewed. For instance, findings from research by Spataro, Mullen, Burgess, Wells, and Moss (2004) on the impact of childhood trauma on psychopathy, and studies by Ensink et al. (2016) exploring the role of attachment styles in personality disorders, will be incorporated.

This study aims to contribute not only to the theoretical understanding of the interplay between childhood trauma and dark personality traits but also to practical implications for intervention strategies. By identifying potential points of intervention through self-regulation, mentalization, and attachment, mental health professionals may develop

targeted therapeutic approaches to mitigate the adverse effects of childhood trauma. The insights gained from this research have the potential to inform preventive measures and therapeutic interventions that enhance individuals' resilience and well-being in the face of early life adversities.

Method

The present study adopted a correlational design, and given its objectives, Structural Equation Modeling (SEM) was employed as the chosen methodology. The target population comprised all students in Tehran during the academic year 1400-1401. The sample size was determined based on Kline's (2011) formula, calculating the total number of items multiplied by 2.5 to estimate the sample size. According to this formula, considering 147 items, the estimated sample size was 367 individuals. Accounting for possible dropout and non-response, a sample size of 400 individuals was considered. The research utilized separate questionnaires to assess Dark Personality Traits (Johnson & Webster, 2010), Self-Regulation (Miller & Brown, 1999), Adult Attachment Styles (Collins & Read, 1990), Mentalization or Reflective Functioning (Fonagy et al., 2016), and Childhood Trauma (CTQ) (Bernstein et al., 2003). Descriptive statistics including mean, standard deviation, skewness, and kurtosis, as well as inferential statistics such as correlation, regression, and Structural Equation Modeling (SEM), were employed for data analysis in this research.

Results

In this section, to investigate the main hypothesis of the research, namely, "The predictive model of dark personality traits based on childhood traumas with the mediating role of self-regulation, mentalization, and attachment styles is fit," the measurement models of latent variables were initially examined. Subsequently, the relationships between variables were explored, and finally, the fitted final model with the pathways between variables was presented. In Figure 1, the measurement model of research variables, including dark personality traits, childhood traumas, self-regulation, mentalization, and attachment styles, was assessed, and the results are elaborated below. After evaluating the measurement

models, the paths were drawn, and their fit was examined. Fitting a model is a method to assess how well a theoretical model aligns with an empirical model. Various indices were employed for this purpose, and acceptable ranges were considered for each of these indices, which will be discussed further.

Conclusion

The present study aimed to determine the fit of a predictive model for dark personality traits based on childhood traumas, with the mediating role of self-regulation, mentalization, and attachment styles. The research utilized a correlational design and employed Structural Equation Modeling (SEM) to achieve its objectives. The fit indices for the final model indicated a value of 0.912, signifying its acceptability. The Normed Fit Index (NFI), also known as the Bentler-Bonett Index, was 0.922 in this study. Another fit index, the Incremental Fit Index (IFI), which is a comparative fit index, showed a value of 0.953. Overall, based on the acceptable threshold values of these indices, the measurement model demonstrated desirable fit, confirming the main hypothesis of the research.

These findings diverged from those of Mikaeili and Parniankhoj (2021) and were incongruent with the results of Badbereh and Zeinali (2016). The latter examined the relationship between adverse childhood experiences and the threefold traits of dark personality. The current study did not observe a significant direct relationship between childhood traumas and dark personality traits, a discrepancy that may be attributed to the exclusion of questionnaire errors in the final model. Therefore, spurious and inflated relationships may appear in regression and correlational studies due to the neglect of measurement errors in the final model (Ghasemi, 2012). The present research employed SEM, a method that incorporates the direct reliabilities and errors of tools into the intervention model. This methodological feature could explain the lack of a significant relationship between these two variables. It is noteworthy that the confirmation of mediating relationships in subsequent hypotheses underscores the importance of mediating variables in the link between childhood traumas and dark personality traits.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author in the field of psychology in the Faculty of Psychology, Islamic Azad University. In order to maintain the observance of ethical principles in this study, an attempt was made to collect information after obtaining the consent of the participants. Participants were also reassured about the confidentiality of the protection of personal information and the presentation of results without mentioning the names and details of the identity of individuals

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author was the senior author, the second were the supervisors and the third was the advisors.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: I would like to appreciate the supervisor, the advisors, in the study.

مدل یابی معادلات ساختاری رابطه آسیب های دوران کودکی با ویژگی های تاریک شخصیت با نقش میانجی خودتنظیمی، ذهنی سازی و سبک های دلبستگی

عطیه شیرازی فردوئی^۱، مهدی منوچهری^۲، افشین صلاحیان^۳، بیتا نصرالهی^۴

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد علوم پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۳. استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۴. استادیار، گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۷/۱۵

بازنگری: ۱۴۰۲/۰۸/۱۰

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۲۰

انتشار برخط: ۱۴۰۳/۰۴/۰۱

کلیدواژه ها:

آسیب دوران کودکی،

اعتیادجنسی،

حمایت اجتماعی،

ذهنی سازی،

سبک دلبستگی

زمینه: در صورت عدم کفایت و ناشایستگی والدین، مسائل و مشکلاتی از جمله کودک آزاری توسط آن ها و یا اطرافیان رخ می دهد؛ کودک آزاری یکی از معضلات بزرگ اجتماعی است که تمام جوامع، چه پیشرفته و چه در حال توسعه را در بر می گیرد به طوری که سلامت و آسایش کودک آسیب دیده، به خطر می افتد.

هدف: مقاله حاضر با هدف تعیین برآزش مدل پیش بینی ویژگی های تاریک شخصیت بر اساس آسیب های دوران کودکی با نقش واسطه ای خودتنظیمی، ذهنی سازی و سبک های دلبستگی، مدنظر قرار گرفته است.

روش: پژوهش حاضر از نوع همبستگی بود و با توجه به اهداف از روش مدل یابی معادلات ساختاری (SEM) نیز بهره گرفته شد که بر اساس فرمول کلان ۱۴۷، ۴۰۰ نفر در نظر گرفته شد. همچنین به صورت تفکیکی از پرسشنامه های صفات تاریک شخصیت (جانسون و ویستر، ۲۰۱۰)، خودتنظیمی میلر و براون (۱۹۹۹)، سبک دلبستگی بزرگسالان کولینز و رید، (۱۹۹۰)، ذهنی سازی یا عملکرد بازتابی فوناگی و همکاران (۲۰۱۶)، ترومای دوران کودکی (CTQ) توسط برنستاین، استین، نیو کمپ، والکر، پوگ و همکاران (۲۰۰۳) جهت تنظیم مدل بهره گرفته شده است. در این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آماره های توصیفی میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی و آمار استنباطی همبستگی، رگرسیون و مدل یابی معادلات ساختاری (SEM) استفاده شد.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان می دهد که مسیر مستقیم آسیب دوران کودکی به صفات تاریک شخصیت معنادار نبود، اما همه مسیرهای غیرمستقیم معنادار به دست آمد، که حاکی از تأیید میانجی گری سه متغیر خودتنظیمی، ذهنی سازی و سبک دلبستگی بود ($p < 0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه توصیه می گردد متخصصان حوزه روانشناسی به آموزش و پرورش مادران در جهت بهبود توانمندی های شکل دهی سبک دلبستگی ایمن در کودکان شان پردازند. متخصصان حوزه روانشناسی بالینی و درمانگران جهت بهبود نشانگان به ابعاد ذهنی سازی و خودتنظیمی مراجعان دارای صفات تاریک شخصیت توجه ویژه ای داشته باشند.

استناد: شیرازی فردوئی، عطیه؛ منوچهری، مهدی؛ صلاحیان، افشین؛ و نصرالهی، بیتا (۱۴۰۳). مدل یابی معادلات ساختاری رابطه آسیب های دوران کودکی با ویژگی های تاریک شخصیت با نقش میانجی خودتنظیمی، ذهنی سازی و سبک های دلبستگی. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۶، ۲۳۹-۲۴۹.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۶، ۱۴۰۳. DOI: [10.52547/JPS.23.136.235](https://doi.org/10.52547/JPS.23.136.235)

مقدمه

در صورت عدم کفایت و ناشایستگی والدین، مسائل و مشکلاتی از جمله کودک‌آزاری توسط آن‌ها و یا اطرافیان رخ می‌دهد؛ کودک‌آزاری یکی از معضلات بزرگ اجتماعی است که تمام جوامع، چه پیشرفته و چه در حال توسعه را در بر می‌گیرد (نظری، دودکانلوی میلان، الخطیب و هاشمی نصرت‌آباد، ۱۳۹۶). الکساندر، لویت و اسمیت (۲۰۱۱) کودک‌آزاری را این‌گونه تعریف کرده‌اند: هرگونه آسیب جسمانی یا روانی، سوءاستفاده جنسی و رفتارهای افعال‌گرانه یا خشونت‌آمیز با کودک توسط فردی که مسئولیت آسایش و رفاه او را بر عهده دارد، به طوری که سلامت و آسایش کودک آسیب‌دیده، به خطر می‌افتد. میلز، فریند، کونروی، آن، کراگ و همکاران (۲۰۱۰) کودک‌آزاری را انجام یا اجازه به دیگران برای ایجاد آسیب جسمی، جنسی، و عاطفی نسبت به کودک و ایجاد درد جسمی و عاطفی تعریف کرده‌اند. آزاردیدگی بنا به تعاریف مختلف به طور کلی چهار شکل به خود می‌گیرد که عبارتند از: بی‌توجهی یا غفلت، آزار عاطفی، آزار جسمانی و آزار جنسی (مارواستی، ۲۰۱۲؛ والکر، کوفمن، بونر، ۲۰۱۸). درحالی‌که آزار به عنوان "ارتکاب" یک عمل در نظر گرفته شده است، بی‌توجهی به عنوان "حذف" یک عمل است. بی‌توجهی را می‌توان به سه دسته جسمانی، آموزشی و عاطفی تقسیم نمود. بی‌توجهی جسمانی شامل نبود مراقبت بهداشتی، رها کردن، نظارت ناکافی، تغذیه نامناسب، پوشاک و بهداشت نامناسب و غیره است (قرلسفلو و رستمی، ۱۳۹۴). بی‌توجهی آموزشی شامل اجازه‌گریز از مدرسه به کودک به صورت مداوم و عدم نام‌نویسی در مدرسه است و بی‌توجهی عاطفی شامل عدم تأمین عاطفی کودک، در معرض آزار همسر قرار دادن، اجازه مصرف مواد و الکل به کودک دادن یا عدم مراقبت روانشناختی از کودک می‌شود (مارواستی، ۲۰۱۲). آزار عاطفی شامل تهدیدهای فراوان کلامی، تمسخر، عقاید خوارکننده، سپر بلا نمودن کودک، خودداری از فراهم نمودن غذا، سرپناه، خواب و سایر ضروریات زندگی به صورت عمدی و بهره‌کشی اقتصادی از کودک است؛ آزار جسمانی شامل آسیب‌هایی نظیر ضربه، سوختگی، ضربه به سر، شکستگی، آسیب‌های داخلی، زخم و سایر اشکال آسیب جسمانی است که حداقل به مدت ۴۸ ساعت دوام داشته باشد (والکر و همکاران، ۲۰۱۸). آزار جنسی به عنوان خشونت جنسی علیه کودک در نظر گرفته می‌شود که می‌تواند شامل هر تعامل یا تماس بین کودک و

بزرگسال باشد که در آن کودک برای ارضای جنسی بزرگسال مورد استفاده قرار می‌گیرد (پریچارد، ۲۰۰۴).

آمارها نشان می‌دهند که بیشترین موارد کودک‌آزاری در کشورهای آفریقایی و آسیایی رخ داده است و پس از آن کشورهای اروپایی و آمریکایی با بیشترین نرخ کودک‌آزاری روبه‌رو هستند؛ کودک‌آزاری در کشورهای آسیایی و آفریقایی بیشتر در زمینه‌های بیگاری کشیدن از کودکان، سوءاستفاده جنسی و قتل بوده است، ولی در کشورهای اروپایی و آمریکایی بیشتر آزارهای جنسی و روانی ناشی از مشکلات خانوادگی بوده است (کیرکابوران، جانسون، گریفیتس، اصلانارگون، امیرتکین و همکاران، ۲۰۱۹). سوء رفتار و مسامحه در مورد کودک در دختران و پسران سنین مختلف و در تمام گروه‌های قومی و کلیه سطوح اجتماعی - اقتصادی مشاهده می‌شود و میزان آن به طور نگران‌کننده‌ای رو به افزایش است (پلووف، ویلسون و ساکلوفسکی، ۲۰۲۰). سوء رفتار و مسامحه در مورد کودک با طیف وسیعی از مشکلات هیجانی و نشانه‌های روان‌پزشکی همراه است. در کودکان مورد سوء رفتار جسمی یا جنسی، بسیاری از اختلالات روان‌پزشکی و از جمله اضطراب، رفتار پرخاشگرانه، اندیشه‌پردازی پارانوئید، اختلال استرس پس از آسیب، اختلال افسردگی و افزایش خطر رفتار انتحاری مشاهده می‌شود (فاچشابر، هیلبر-راگر، کریسی، کاپفامر و آتراینر، ۲۰۱۹). کودکان قربانی سوء رفتار والدین مبتلا به آسیب‌های روانی، بیش‌تر از کودکان آزار ندیده‌ی چنین والدینی به اختلالات روانی دچار می‌شوند؛ ظاهراً در کودکانی که مورد سوء رفتار جنسی قرار گرفته‌اند، عزت‌نفس پایین، افسردگی، اختلالات تجزیه‌ای و سوء مصرف مواد بیشتر دیده می‌شود (قرلسفلو و رستمی، ۱۳۹۴).

پژوهش‌های بسیار زیادی در ارتباط با کودک‌آزاری، انواع، علل و آثار آن بر شخصیت، رفتار توانایی‌های شناختی و اجتماعی افراد انجام گرفته است؛ روانشناسان رویکردهای گوناگونی را برای درک پیچیدگی شخصیت انسان ارائه داده‌اند؛ اگر شخصیت را به عنوان ترکیبی از اعمال و افکار، هیجانات و انگیزش‌های فرد بدانیم، مؤلفه‌های سازنده شخصیت در افراد متفاوت است (فرح‌بیجاری، حسینی و نصیری، ۱۳۹۵). از سوی دیگر، امکان دارد که این مؤلفه‌ها به طرق مختلفی ترکیب شده باشند، بطوری که الگوهای شخصیتی متفاوتی را بوجود آورند. بسیاری از محققان معتقدند

که وجود تفاوت‌های فردی و صفات شخصیتی^۱ متفاوت واکنش افراد را نسبت به موقعیت‌ها و فشارها متمایز می‌گرداند (نظری و همکاران، ۱۳۹۶). از این رو، یکی از متغیرهایی که می‌تواند در پیش‌بینی آسیب‌های دوران کودکی نقش داشته باشد، صفات شخصیتی تاریک^۲ است؛ این سه صفت نامطلوب اجتماعی به ماکیاول‌گرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی ساب‌کلینیکی مربوط می‌شوند و با برخی صفات منفی از جمله ناخوشایندی، بی‌صدافتی، پرخاش‌جویی و تعدادی از شاخص‌های پیش‌بینی‌کننده خودتنظیمی نیز ارتباط دارند (نجفی‌پور تابستانق و جعفری، ۱۳۹۶)؛ این سه صفت تاریک، همبستگی درونی بالایی با هم دارند ولی معادل هم نیستند؛ شخصیت ماکیاول‌گرا دارای ویژگی‌های جاه‌طلبی، تفرقه‌افکنی، دورویی، تخریب‌گری، به بردگی گرفتن دیگران، هوش عملی، کنترل هیجان بالا، تحقیر دیگران و خشم نرم هستند؛ ماکیاول‌گرایی با خوشایندی و وظیفه‌شناسی پایین، کنترل شخصی نیرومند، خودفاش‌سازی، خودشیرینی، خیانت و بی‌اخلاقی مرتبط است؛ مشخصه اصلی شخصیت سایکوپات، تکانشوری و هیجان‌خواهی بالا همراه با همدلی و اضطراب پایین است؛ سایر ویژگی‌های آنان شامل عاطفه سطحی، پشیمانی پایین، مسئولیت‌پذیری پایین، خودمحوری، بهره‌کشی، فریبکاری، پرخاشگری و مجرمیت است (قمرانی، صمدی، تقی‌نژاد و شمسی، ۱۳۹۴). سایکوپاتی با عامل‌های شخصیتی خوشایندی، وظیفه‌شناسی و روان‌رنجورخویی همبستگی پایین و با برونگرایی و گشودگی به تجربه همبستگی بالایی دارد؛ افراد خودشیفته دارای مشخصه‌های نیاز به تحسین، حس نیرومند خود مهم بودن، فقدان بینش نسبت به نیازها و احساسات دیگران، حس معوق بودن، حس خودبرتری، عزت نفس قوی ولی به‌طور متناقضی شکننده و غبطه خوردن به دیگران هستند؛ خودشیفتگی با پرخاشگری، تکانشوری، ترک یا تقلب در بازی‌های اقتصادی و داشتن شرکای متعدد جنسی همبستگی دارد (بشرپور، ۱۳۹۵). علاوه بر بررسی این صفات در چارچوب روابط انسانی، کاوانا و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی نشان دادند که افراد با سطوح بالای شخصیت تاریک نگرش‌های مثبت کمتر و اعمال همراه با ظلم و ستم بیشتری را نسبت به حیوانات نشان می‌دهند. آن‌ها بیان می‌کنند که رفتارها

و نگرش‌های وابسته به صفات تاریک تنها محدود به روابط انسانی نیست و کلید روابط دیگر را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. همچنین در این زمینه پژوهش‌های دیگری نیز صورت گرفته است که نشان می‌دهد، ارتباط بین صفات تاریک و رفتار جفت‌گیری در مردان نسبت به زنان قوی‌تر است؛ در واقع صفات تاریک تفاوت‌های جنسی را در رفتار جفت‌گیری تعدیل می‌کند. این یافته‌ها در راستای این دیدگاه است که بیان می‌کند صفات تاریک شخصیت یک جفت‌گیری استثماری را برای مردان فراهم می‌کند (جانسون، اسلومسکی و پارتیکا، ۲۰۱۲).

از جمله عوامل فردی دیگری که می‌تواند در بروز و پیشگیری از تجربه آزاردیدگی بر اساس پیشینه پژوهشی مؤثر باشد، ذهنی‌سازی^۳ و تنظیم شناختی هیجان یا خودتنظیمی^۴ است؛ ذهنی‌سازی یا عملکرد بازتابی^۵ عبارت از توانایی فرد در تعبیر حالات ذهنی شامل آرزوها، احساسات، اهداف، خواسته‌ها، و نگرش‌ها در خود و دیگری است (دروگر، فتحی‌آشتیانی و اشرفی، ۱۳۹۹)؛ مبتنی بر آنچه عنوان شد، به نظر می‌رسد که در شکل‌گیری صفات تاریک شخصیت، نقش تجارب آسیب‌زای کودکی کم‌اهمیت نبوده و از سویی، در پیش‌بینی صفات تاریک نمی‌توان نقش واسطه‌ای سبک‌های دلبستگی، ذهنی‌سازی و خودتنظیمی را نادیده گرفت؛ از این رو، هدف پژوهش حاضر تعیین مدل‌یابی معادلات ساختاری رابطه آسیب‌های دوران کودکی با ویژگی‌های شخصیتی تاریک و با نقش میانجی سبک‌های دلبستگی، ذهنی‌سازی و خودتنظیمی است.

میکایلی و پرنیان خوی (۱۴۰۰) در مطالعه خود به بررسی نقش میانجی سرکوبگری عاطفی در رابطه آزاردیدگی دوران کودکی و سبک‌های دلبستگی با آسیب‌پذیری نسبت به اعتیاد در نوجوانان پسر پرداختند. نتایج نشان داد که بین آسیب‌پذیری نسبت به اعتیاد با سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا / اضطرابی، آزاردیدگی دوران کودکی و سطح بالای سرکوبگری عاطفی، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. لسانی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی به بررسی پیش‌بینی نارسیسیزم آسیب شناختی بر اساس آسیب‌های دوران کودکی و به واسطه نقص در شفقت خود و احساس شرم پرداختند. نتایج نشان داد که آسیب‌های دوران کودکی به صورت منفی بر

4. Self-regulation

5. Reflective Functioning

1. Personality traits

2. Dark personalities traits

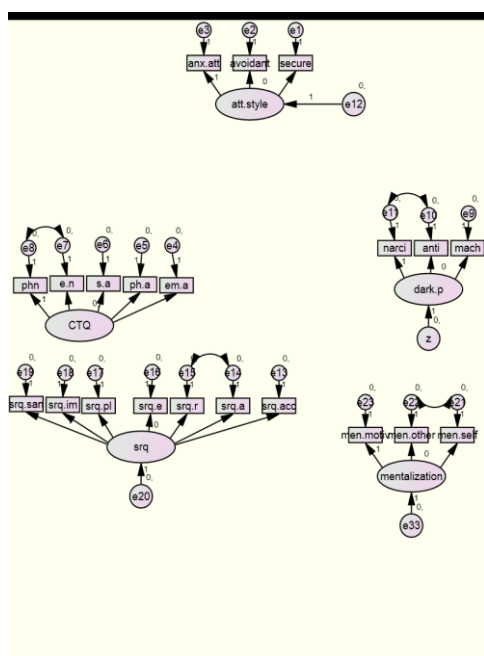
3. Metallization

شفقت خود، شفقت خود به صورت منفی بر احساس شرم و احساس شرم به صورت مثبت بر نارسیسیزم آسیب شناختی اثر دارند که این روابط همگی معنی‌دار بودند. دروگر و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی به بررسی نقش واسطه‌ای ذهنی‌سازی در رابطه بین دلبستگی و دشواری در نظم‌جویی هیجان با اضطراب اجتماعی پرداختند. تحلیل داده‌ها با معادلات ساختاری نشان داد ذهنی‌سازی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و دشواری در نظم‌جویی هیجان با نشانه‌های اضطراب اجتماعی نقش واسطه‌ای ایفا می‌کند. بشرپور و عینی (۱۳۹۹) در پژوهشی به بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر ذهنی‌سازی بر میزان بدتنظیمی هیجانی و تکانشگری جانبازان مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه پرداختند. نتایج نشان داد که درمان مبتنی بر ذهنی‌سازی راهبردی مناسب برای بهبود بدتنظیمی هیجانی و کاهش تکانشگری جانبازان مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه است و می‌توان از آن به عنوان یک شیوه مداخله مؤثر استفاده کرد. امیری و جمالی (۱۳۹۸) در پژوهش خود به بررسی نقش میانجی‌گری همدلی و تنظیم هیجانی در ارتباط بین سبک‌های دلبستگی با صفات تاریک شخصیت در نوجوانان پرداختند. نتایج نشان داد که همبستگی معناداری بین مؤلفه‌های صفات تاریک شخصیتی، همدلی، دشواری تنظیم هیجانی و سبک‌های دلبستگی وجود دارد. راستگار فرج‌زاده و محمدیان (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در رابطه بین صفات شخصیت و یادگارخواهی پرداختند. نتایج نشان دادند که هر چه نمره فرد در متغیرهای روان‌رنجوری و تجربه‌گرایی بالاتر باشد، احتمال اینکه فرد دچار اختلال یادگارخواهی باشد، بیشتر خواهد بود. غلامی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود به بررسی راهبردهای مقابله‌ای بر اساس سبک‌های دلبستگی با واسطه‌گری آسیب‌های دوران کودکی و طرحواره‌های ناسازگار پرداختند. آن‌ها در این پژوهش ۳۰۰ دانشجو را تحت مطالعه خود قرار دادند و نتایج آن‌ها نشان داد سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار با آسیب‌های دوران کودکی رابطه داشته و آسیب‌های دوران کودکی نقش میانجی سبک‌های دلبستگی و سبک‌های مقابله‌ای بود. ماستی و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه خود به بررسی سوء استفاده عاطفی دوران کودکی و استفاده از شبکه‌های اجتماعی مشکل‌ساز با نقش واسطه‌ای کمبودها در تمایز خود و ذهنی‌سازی پرداختند. نشان دادند که سابقه سوء استفاده عاطفی در کودکی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی مشکل‌ساز ارتباط

معناداری دارد. بلوکسوم و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی رابطه دلبستگی‌های والدین و بزرگسالان صمیمی با ویژگی‌های شخصیتی تاریک و نقص همدلی در زنان پرداختند. تجزیه و تحلیل مدل تحلیل مسیر نشان داد که دلبستگی اجتنابی والدین ویژگی‌های تاریک (ماکیاولیسم، سایکوپاتی) را پیش‌بینی می‌کند در حالی که فقط دلبستگی اضطرابی والدین سایکوپاتی را پیش‌بینی کرد. پلووف و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی رابطه تجربه آزار دوران کودکی، صفات تاریک شخصیت و تداوم خشونت در بزرگسالی پرداختند. به این نتیجه رسیدند که جنسیت روابط بین تجربه آزار دوران کودکی و سطوح سایکوپاتی عامل ۱ و ماکیاولیسم را تعدیل می‌کند. سکوفسکی و همکاران (۲۰۲۰) در مطالعه‌ای به بررسی رابطه بین بدرفتاری دوران کودکی، شرم، گناه و افسردگی را با افکار خودکشی در ۱۱۲ نوجوان با تجربه آزاردیدگی مورد بررسی قرار دادند. نتایج آن‌ها نشان داد آثار مثبت غیر مستقیم سوء استفاده جنسی و عاطفی و همچنین غفلت عاطفی و جسمی از افکار خودکشی از طریق احساسات خود آگاه عمومی و/یا افسردگی نشان داده شد. وگا و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی فراشناخت فرآیندهای خودتنظیمی روزانه و ویژگی‌های شخصیتی در اختلال شخصیت مرزی پرداختند. نتایج نشان داد که میان ضعف در خودتنظیمی و نمره بالا در اختلال شخصیت مرزی در مقایسه با شرکت‌کنندگان سالم ارتباط وجود دارد. لویتن و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی اختلال شخصیت مرزی، آسیب‌های پیچیده و مشکلات مربوط به خود و هویت (یک رویکرد اجتماعی-ارتباطی) پرداختند. نتایج نشان داد که آسیب به ویژه آسیب دلبستگی مزمن و تکراری، نه تنها رفتار دلبستگی و ظرفیت ذهنی‌سازی بلکه ظرفیت اعتماد معرفتی و توانایی ارتباط نزدیک برای بهره‌مندی از اطلاعات محیطی برای بازآرایی مجدد ذهن را مختل می‌کند. کیرکابوران و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی سوء استفاده عاطفی دوران کودکی و آزار سایبری و نقش ویژگی شخصیتی تاریک پرداختند. نتایج آن‌ها نشان داد مردان با ویژگی‌های شخصیتی تاریک بیشتر از زنان درگیر آزار سایبری بودند و هیچگونه تفاوت جنسیتی در سوء استفاده عاطفی دوران کودکی وجود نداشت. فاجشابر و همکاران (۲۰۱۹) در مطالعه‌ای به بررسی تأثیر سبک دلبستگی و ساختار شخصیتی در عملکرد هیجانی پس از آسیب‌های دوران کودکی که بر روی ۶۱۶ بزرگسال غیر بالینی پرداختند. نتایج نشان داد آسیب‌های دوران کودکی به

یافته‌ها

در این بخش جهت بررسی فرضیه اصلی پژوهش، یعنی "مدل پیش‌بینی ویژگی‌های تاریک شخصیت بر اساس آسیب‌های دوران کودکی با نقش واسطه‌ای خودتنظیمی، ذهنی‌سازی و سبک‌های دلبستگی دارای برازش است" ابتدا مدل‌های اندازه‌گیری متغیرهای نهان و برازش آن‌ها بررسی شد؛ سپس روابط بین متغیرها بررسی و در نهایت مدل نهایی برازش شده و مسیرهای بین متغیرها ارائه شد. بنابراین در نمودار یک ابتدا مدل اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش شامل ویژگی‌های تاریک شخصیت، آسیب‌های دوران کودکی، خودتنظیمی، ذهنی‌سازی و سبک‌های دلبستگی سنجش شد و نتایج آن در ادامه آمده است. پس از ارزیابی مدل‌های اندازه‌گیری مسیرهای علی ترسیم و برازش آن‌ها بررسی شد. برازش مدل روشی برای سنجش میزان سازگاری یک الگوی نظری (تئوریک) با یک الگوی تجربی است. برای این منظور از شاخص‌های متعددی استفاده شد. برای هر یک از این شاخص‌ها دامنه قابل قبولی در نظر گرفته شده است که در ادامه به آن‌ها پرداخته شده است.

نمودار ۱. مدل‌های اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش

طور قابل توجهی نقص‌های سازماندهی شخصیت و دلبستگی ناایمن را پیش‌بینی کرده است. بدونا و پیرون-مک‌گورن (۲۰۱۹) در پژوهش خود به بررسی قربانی شدن در دوران کودکی و شرمندگی در بزرگسالی: تأثیر امنیت دلبستگی، شفقت به خود و تنظیم هیجان دانشجویان پرداختند. نتایج نشان می‌دهد که شرم در بزرگسالی برای بازماندگان آزار در دوران کودکی به طور قابل توجهی تحت تأثیر دلبستگی ایمن، میزان آزار در دوران کودکی، تنظیم هیجان و شفقت به خود است. دووال و همکاران (۲۰۱۸) در یک مطالعه به بررسی ارتباط بین سوء رفتار دوران کودکی با ویژگی‌های شخصیتی خوشیفته و مرزی با نقش میانجی ذهنی‌سازی پرداختند. نتایج آن‌ها نشان داد که نوجوانان با سابقه سوءاستفاده جنسی و جسمی به طور قابل توجهی بیشتر ویژگی‌های شخصیتی مرزی، و خودشیفتگی آسیب‌پذیر و مشکلات روانی قابل ملاحظه‌ای از جمله سردرگمی در زمینه روانی را گزارش کرده است.

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: پژوهش حاضر از نوع همبستگی بود و با توجه به اهداف از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری^۱ (SEM) نیز بهره گرفته شد. جامعه آماری کلیه دانشجویان شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود. در این حجم نمونه بر اساس فرمول کلاین (۲۰۱۱) تعداد کل گویه‌ها ضرب در عدد ۲.۵ نشان دهنده حجم برآورد نمونه در این پژوهش بود؛ که بر اساس فرمول کلاین ۱۴۷ گویه ضرب در عدد ۲/۵ که برآورد کلی حجم نمونه برابر با ۳۶۷ نفر است که با توجه به احتمال افت آزمودنی و ریزش ۴۰۰ نفر در نظر گرفته شد. همچنین به صورت تفکیکی از پرسشنامه‌های صفات تاریک شخصیت (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰)، خودتنظیمی میلر و براون (۱۹۹۹)، سبک دلبستگی بزرگسالان کولینز و رید، (۱۹۹۰)، ذهنی‌سازی یا عملکرد بازتابی فوناگی و همکاران (۲۰۱۶)، ترومای دوران کودکی (CTQ) توسط برنستاین، استین، نیوکمپ، والکر، پوگ و همکاران (۲۰۰۳) جهت تنظیم مدل بهره گرفته شده است. در این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آماره‌های توصیفی میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی و آمار استنباطی همبستگی، رگرسیون و مدل‌یابی معادلات ساختاری (SEM) استفاده شد.

1. Structural Equation Modeling

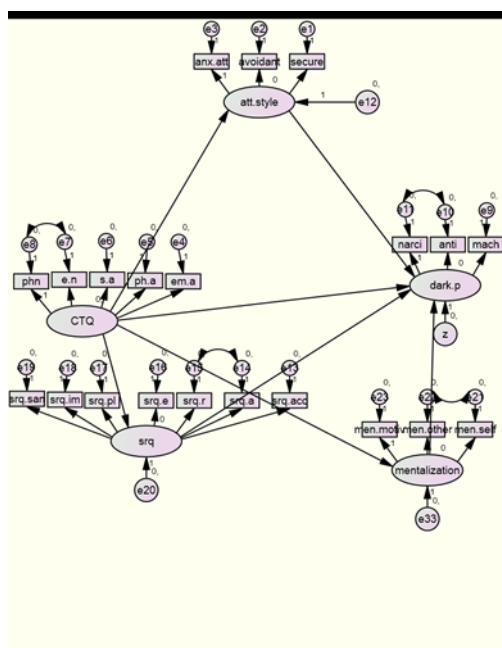
جدول ۲. بارهای عاملی مدل اندازه‌گیری و شاخص‌های برازش

متغیر	زیرمقیاس	بارعاملی
خودتنظیمی	پذیرش	۰/۶۰۳
	ارزیابی	۰/۳۲۳
	راه‌اندازی	۰/۱۳۴
	بررسی	۰/۹۱۵
	برنامه‌ریزی	۰/۱۴۵
	اجرا	۰/۲۴۴
آسیب‌های دوران کودکی	سنجش	۰/۸۳۳
	CFI	۰/۸۸
	RMSEA	۰/۰۴۸
	GFI	۰/۹۰
	سوء استفاده هیجانی	۰/۷۷
	سوء استفاده فیزیکی	۰/۴۹۹
سوء استفاده جنسی	غفلت عاطفی	۰/۴۴۶
	غفلت جسمی	۰/۶۰۴
	CFI	۰/۹۴
	RMSEA	۰/۰۱۳
	GFI	۰/۹۲

در نمودار ۱ مدل‌های اندازه‌گیری همه متغیرهای پژوهش به تفکیک ترسیم و اندازه‌گیری شد که در ادامه بارهای عاملی و شاخص‌های برازش هر مدل ارائه شده است.

جدول ۱. بارهای عاملی مدل اندازه‌گیری و شاخص‌های برازش

متغیر	زیرمقیاس	بارعاملی
صفات شخصیت تاریک	۱. ماکیاولی	۰/۹۷۷
	۲. ضداجتماعی	۰/۷۲۶
	۳. خودشیفته	۰/۵۱۲
ذهنی‌سازی	CFI	۰/۹۴
	RMSEA	۰/۰۲۱
	GFI	۰/۹۳
	انگیزه	۰/۷۷۸
سبک دلبستگی	دیگران	۰/۸۶
	خود	۰/۸۱۳
سبک دلبستگی	CFI	۰/۹۱
	RMSEA	۰/۰۳۱
	GFI	۰/۹۰
	ایمن	۰/۹۴۶
اضطرابی	اجتنابی	۰/۷۱۷
	اضطرابی	۰/۶۸۹
اضطرابی	CFI	۰/۹۴
	RMSEA	۰/۰۲۳
	GFI	۰/۸۹

نمودار ۲. مدل نهایی برازش شده پژوهش

در جدول ۱ بارهای عاملی مدل اندازه‌گیری و شاخص‌های برازش صفات شخصیت تاریک، ذهنی‌سازی و سبک دلبستگی نشان داده شده است. در جدول ۲ بارهای عاملی مدل اندازه‌گیری و شاخص‌های برازش خودتنظیمی و آسیب‌های دوران کودکی نشان داده شده است. طبق نتایج جدول‌های ۱ و ۲ مدل‌های اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش از برازش نسبتاً مطلوبی برخوردار هستند، بنابراین مسیرهای علی بین متغیرها در مرحله دوم طبق نمودار ۲ ترسیم شد. نتایج تحلیل مدل نهایی نیز در ادامه ارائه شده است.

در جدول ۳ ضرایب و شاخص‌های مسیرهای بین متغیرها طبق مدل نهایی برازش شده ارائه شده است. طبق نتایج مسیر مستقیم آسیب دوران کودکی به صفات تاریک شخصیت معنادار نبود، اما همه مسیرهای غیرمستقیم معنادار به دست آمد، که حاکی از تأیید میانجی‌گری سه متغیر خودتنظیمی، ذهنی‌سازی و سبک دلبستگی بود ($p < ۰/۰۵$).

جدول ۳. ضرایب رگرسیون و معناداری آن‌ها

مسیر	ضریب رگرسیون	S.E.	C.R.	P
آسیب دوران کودکی --- سبک دلبستگی	۰/۸۵۶	۰/۰۷۲	۱۱/۸۷۹	۰/۰۰۱
آسیب دوران کودکی --- خودتنظیمی	۰/۸۲۸	۰/۰۶۱	۱۳/۶۶۴	۰/۰۰۱
آسیب دوران کودکی --- ذهنی‌سازی	-۰/۲۰۰	۰/۰۲۳	-۸/۸۸۹	۰/۰۰۱
سبک دلبستگی --- صفات تاریک شخصیت	-۰/۰۰۵	۰/۰۰۱	-۴/۷۹	۰/۰۰۱
خودتنظیمی --- صفات تاریک شخصیت	-۰/۰۳۶	۰/۰۰۳	-۱۰/۶۲۱	۰/۰۰۱
ذهنی‌سازی --- صفات تاریک شخصیت	-۰/۳۰۵	۰/۰۲۸	-۱۰/۸۷۱	۰/۰۰۱
آسیب دوران کودکی --- صفات تاریک شخصیت	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	-۰/۱۲۱	۰/۹۰۴

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف تعیین برازش مدل پیش‌بینی ویژگی‌های تاریک شخصیت بر اساس آسیب‌های دوران کودکی با نقش واسطه‌ای خودتنظیمی، ذهنی‌سازی و سبک‌های دلبستگی انجام شد. پژوهش از نوع همبستگی بود و با توجه به اهداف از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری^۱ (SEM) نیز بهره گرفته شد. شاخص‌های برازش مدل نهایی نشان داد ۰/۹۱۲ است که حاکی از قابل قبول بودن آن است. شاخص NFI^۲ که شاخص بنتلر-بونت^۳ هم نامیده می‌شود در پژوهش حاضر مقدار آن ۰/۹۲۲ بود. شاخص برازش افزایشی^۴ (IFI) یکی دیگر از شاخص‌های برازش تطبیقی است در پژوهش حاضر مقدار آن ۰/۹۵۳ بود. بنابراین در مجموع طبق نتایج با توجه به حدنصاب قابل قبول شاخص‌ها مدل اندازه‌گیری از برازش مطلوبی برخوردار بود و فرضیه اصلی پژوهش تأیید شد.

این یافته با نتایج میکایلی و پرنیان خوی (۱۴۰۰) همسو نبود. همچنین با یافته‌های بادبره و زینالی (۱۳۹۵) ناهمسو بود. بادبره و زینالی (۱۳۹۵) در پژوهشی به بررسی رابطه تجربه‌های سوء رفتار دوره کودکی با صفات سه گانه تاریک شخصیت پرداختند؛ و نشان دادند سوء رفتار جسمی با خودشیفتگی ($r = -0.099$) رابطه منفی و معنی‌دار و با جامعه‌ستیزی ($r = 0.248$) و ماکیاولیسم ($r = 0.189$) رابطه مثبت و معنی‌دار دارد. سوء رفتار عاطفی با خودشیفتگی ($r = 0.089$)، جامعه‌ستیزی ($r = 0.164$) و ماکیاولیسم ($r = 0.245$) نیز رابطه مثبت و معنی‌دار داشت. همچنین، تجربه های سوء رفتار کودکی به طور معنی‌داری توانستند ۷/۶ درصد از تغییرات خودشیفتگی، ۷ درصد از تغییرات جامعه‌ستیزی و ۷/۶ درصد از تغییرات

ماکیاولیسم را پیش‌بینی کنند ($p = 0.05$). در پژوهش حاضر رابطه مستقیم آسیب‌های دوران کودکی بر ویژگی‌های شخصیتی تاریک معنادار نبود، تبیینی که در این رابطه می‌توان مطرح نمود اینست که در پژوهش‌های رگرسیونی و همبستگی با توجه به اینکه خطاهای پرسشنامه‌ها در مدل نهایی لحاظ نمی‌شود، لذا روابط غیرواقعی و بالا ظاهر می‌گردد (قاسمی، ۱۳۹۱). در پژوهش حاضر از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بهره گرفته شد، که این روش ضرایب پایایی و خطاهای ابزار مستقیم در مدل دخالت داده می‌شود. این ویژگی روشی می‌تواند دلیلی برای فقدان رابطه معنادار بین این دو متغیر باشد. شایان ذکر است تأیید روابط میانجی در فرضیه‌های بعدی بیانگر اهمیت متغیرهای میانجی در رابطه بین آسیب‌های دوران کودکی و صفات تاریک شخصیت است.

این یافته با نتایج فرج‌زاده و محمدیان همسو بود. فرج‌زاده و محمدیان (۱۳۹۸) نیز به بررسی نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در رابطه بین صفات شخصیت و یادگارخواهی پرداختند. نتایج نشان دادند که هر چه نمره فرد در متغیرهای روان‌رنجوری و تجربه‌گرایی بالاتر باشد، احتمال اینکه فرد دچار اختلال یادگارخواهی باشد، بیشتر خواهد بود و سبک‌های دلبستگی به عنوان میانجی صفت شخصیت روان‌رنجوری و اختلال یادگارخواهی یافت شد. همچنین نتایج پژوهش حاضر با یافته پورشهریار و همکاران (۱۳۹۷) همسو بود. پورشهریار و همکاران (۱۳۹۷) در مطالعه خود به بررسی بررسی نقش واسطه‌ای سبک‌های دلبستگی و تنظیم هیجانی در رابطه بین آزار محققان دریافتند که در طول دوران کودکی قرار گرفتن در معرض استرس مزمن و تروما خطر زندگی در طول بیماری و بیماری روانی،

^۳. Bentler-Bonett

^۴. Incremental Fit Index

^۱. Structural Equation Modeling

^۲. Normed Fit Index

مشکلات عاطفی و اجتماعی، رفتارهای بهداشتی پرخطر، و قربانی شدن و ارتکاب آن‌ها را افزایش داده است (فینکلهر و همکاران، ۲۰۰۷)، که تبیینی برای یافته‌های پژوهش حاضر است. استرس حاصل از تروما باعث فعال شدن مکرر سیستم‌های مدیریت استرس بدن مانند سیستم‌های هورمونی و عصبی شیمیایی می‌شود که طبق نتایج در شکل‌گیری سبک دلبستگی و اختلال‌های شخصیت مؤثر است.

پژوهش‌ها نشان داده‌اند که چنین آسیب‌هایی نقش مهمی در طیف وسیعی از اختلالات و مشکلات رفتاری مانند اختلال شخصیت مرزی، افسردگی، اختلالات خوردن و سایر اختلالات بازی می‌کند؛ این ایده که توسط فوناگی، لایتن، بیتن و همکاران (۲۰۱۰) مطرح شد، طی دو دهه اخیر مطالعات و مداخلات فراوانی را در پی داشته است. فوناگی و همکاران برای توانایی ذهنی‌سازی اهمیت زیادی قائل هستند؛ آن‌ها یک فرمول‌بندی جدید از دیدگاه دلبستگی ارائه می‌دهند؛ به نظر آن‌ها هدف اصلی دلبستگی این است که از طریق توانایی ذهنی‌سازی، یک سیستم بازنمایی^۱ برای حالت‌های خود^۲ در فرد ایجاد کند؛ آن‌ها معتقدند که توانایی ذهنی‌سازی یک تعیین‌کننده کلیدی در سازمان‌دهی به خود و رشد توانایی تنظیم هیجان است.

این یافته با نتایج کاروالهو فرناندو و همکاران (۲۰۱۴) همسو بود. آن‌ها در پژوهشی به بررسی رابطه آزار کودکی با تنظیم هیجان در افراد دچار اختلال شخصیت مرزی پرداختند. آن‌ها دریافتند آزار کودکی فرآیندهای اصلی تنظیم هیجان را در افراد دچار اختلال شخصیت مرزی تحت تأثیر قرار می‌دهد و منجر به دشواری در تنظیم هیجان و راهبردهای تنظیم هیجانی ناسازگارانه می‌شود. همچنین این نتایج با یافته‌های فاجشابر و همکاران (۲۰۱۹) همسو بود. آن‌ها در مطالعه‌ای به بررسی تأثیر سبک دلبستگی و ساختار شخصیتی در عملکرد هیجانی پس از آسیب‌های دوران کودکی که بر روی ۶۱۶ بزرگسال غیر بالینی پرداختند. نتایج نشان داد آسیب‌های دوران کودکی به طور قابل توجهی نقص‌های سازماندهی شخصیت و دلبستگی نایمن را پیش‌بینی کرده است.

وگا و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی فراشناخت فرآیندهای خودتنظیمی روزانه و ویژگی‌های شخصیتی در اختلال شخصیت مرزی

پرداختند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که میان ضعف در خودتنظیمی و نمره بالا در اختلال شخصیت مرزی در مقایسه با شرکت‌کنندگان سالم ارتباط وجود دارد. امیری و جمالی (۱۳۹۸) نیز در پژوهش خود به بررسی نقش میانجی‌گری همدلی و تنظیم هیجانی در ارتباط بین سبک‌های دلبستگی با صفات تاریک شخصیت در نوجوانان پرداختند. نتایج پژوهش آن‌ها نیز نشان داد همبستگی معناداری بین مؤلفه‌های صفات تاریک شخصیتی، همدلی، دشواری تنظیم هیجانی و سبک‌های دلبستگی وجود دارد؛ همچنین الگوی مدل‌یابی تحلیل مسیر نشان‌دهنده نقش میانجی‌گری دشواری تنظیم هیجان و همدلی بین سبک‌های دلبستگی و صفات تاریک بود. خودتنظیمی برای به راه انداختن، افزایش دادن، حفظ کردن یا کاهش دادن هیجان‌های مثبت و منفی در پاسخ به اتفاقات محیطی، نقش ایفا می‌کند، زیرا فرآیندهای فیزیولوژیکی، رفتاری و تجربی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (فرزادی، بهروزی و شهنی‌یلاق، ۱۳۹۵). در واقع تنظیم هیجانی هم شامل فرآیندهای پایین به بالا ادراکی مانند ارزیابی و هم شامل فرآیندهای بالا به پایین شناختی مانند حافظه‌ی فعال، کنترل ارادی و توجه، است (کول، ۲۰۱۹).

این نتایج با یافته‌های پلووف و همکاران (۲۰۲۰) و ماستی و همکاران (۲۰۲۱)، همسو بود. پلووف و همکاران (۲۰۲۰) به بررسی رابطه تجربه آزار دوران کودکی، صفات تاریک شخصیت و تداوم خشونت در بزرگسالی پرداختند و به این نتیجه رسیدند که مردانی که در دوران کودکی در معرض آزار قرار گرفته بودند، بیشتر در معرض رشد سطوح سایکوپاتی و ماکیاولیسم قرار داشتند؛ درحالی‌که زنان چنین نبودند.

بسیاری از محققان معتقدند که وجود تفاوت‌های فردی و صفات شخصیتی^۳ متفاوت واکنش افراد را نسبت به موقعیت‌ها و فشارها متمایز می‌گرداند (نظری و همکاران، ۱۳۹۶). هنگامی که والدین مستعد آزارگری و بد رفتاری هستند چرخه معیوبی ایجاد می‌شود به این ترتیب که واکنش‌های روان‌نژدانه کودکان باعث تحریک خشونت والدین و در نتیجه آزار کودکان می‌شود و این آزار و بدرفتاری واکنش‌های روان‌نژندی را در کودکان تشدید می‌نماید (قرلسفلو و رستمی، ۱۳۹۴). در راستای این یافته‌ها، پژوهش حاضر نشان داد آسیب‌های دوران کودکی با میانجی‌گری

3. Personality traits

1. representation

2. Menatal state

خودتنظیمی، سبک دلبستگی و ذهنی‌سازی صفات شخصیت تاریک را پیش‌بینی می‌کند. بدین معنا که توانمندی‌های کودکانی خودتنظیمی درونی که در تعامل با محیط والدین شکل می‌گیرد تعیین‌کننده نحوه اثرگذاری آسیب‌ها و شکل‌گیری صفات تاریک شخصیت است. بیتمن و فوناگی (۲۰۰۴) اعتقاد دارند که همه ما می‌توانیم مطابق با باورهای غلط در مورد حالات ذهنی دیگران به ویژه در موقعیت‌های بین‌فردی رفتار کنیم و موجب سوء تفاهم‌های روزمره، مشکلات و تعارضات اجتماعی و یا در شرایط شدید خشونت، منجر به پیامدهای فاجعه‌آمیز شود. طبق یافته‌های پژوهش حاضر به نظر می‌رسد فقدان چنین توانمندی است که بر اثر آسیب‌های دوران کودکی، منجر به شکل‌گیری صفات تاریک شخصیت می‌شود. چرا که، از طریق ذهنی‌سازی احساسات شخصی، فرد می‌توان یاد بگیرد که افکار و مفروضات شخصی خود را بشناسد و بفهمد که آن‌ها دلیل رفتارش هستند. ذهنی‌سازی پایه و اساس روابط معنادار و پایدار است و با ذهنی‌سازی، فرد دیدگاه فرد دیگر را می‌فهمد، در ضمن امکان برقراری رابطه با طرف مقابل را فراهم می‌آورد. از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر نمونه‌گیری دردسترس در شبکه‌های مجازی است که امکان تعمیم به جامعه‌های دیگر با محدودیت روبرو می‌سازد. ذهنی‌سازی، سبک دلبستگی و خودتنظیمی کودکان و نوجوانان جهت شناسایی و غربال در سنین کمتر توسط متخصصین هدف‌گذاری شود. این مهم اقدامی پیشگیرانه در جهت کاهش شیوع و بروز صفات تاریک شخصیت می‌تواند باشد. متخصصان حوزه روانشناسی به آموزش و پرورش والدین و کودکان در جهت بهبود توانمندی‌های ذهنی‌سازی و خودتنظیمی بپردازند. متخصصان حوزه

روانشناسی به آموزش و پرورش مادران در جهت بهبود توانمندی‌های شکل‌دهی سبک دلبستگی ایمن در کودکان شان بپردازند. متخصصان حوزه روانشناسی بالینی و درمانگران جهت بهبود نشانگان به ابعاد ذهنی‌سازی و خودتنظیمی مراجعان دارای صفات تاریک شخصیت توجه ویژه‌ای داشته باشند. در مدارس به حوزه آموزش و پرورش ابعاد ذهنی‌سازی و خودتنظیمی توجه داشته و دوره‌ها و کارگاه‌هایی باتوجه به رده‌های سنی مختلف تدوین نمایند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی تهران است. به جهت حفظ رعایت اصول اخلاقی در این پژوهش سعی شد تا جمع‌آوری اطلاعات پس از جلب رضایت شرکت‌کنندگان انجام شود. همچنین به شرکت‌کنندگان درباره رازداری در حفظ اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون قید نام و مشخصات شناسنامه افراد، اطمینان داده شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول و به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از اساتید راهنما و مشاوران این تحقیق و والدینی که در این پژوهش شرکت کردند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

منابع

اتکینسون، ریتال. اتکینسون، ریچارد. هیلگارد، ارنست (۲۰۰۶) زمینه روانشناسی. ترجمه: براهنی و همکاران، تهران: انتشارات رشد، (۱۳۸۰).

امیری، سهراب؛ جمالی، یوسف. (۱۳۹۸). بررسی نقش میانجی‌گری همدلی و تنظیم هیجانی در ارتباط بین سبک‌های دلبستگی با صفات تاریک شخصیت در نوجوانان. مجله روان‌پزشکی و روانشناسی بالینی ایران، ۲۵ (۳): ۲۹۲-۳۰۷.

https://jed.ut.ac.ir/article_57647.html

بشرپور، سجاد. (۱۳۹۵). صفات شخصیت: نظریه و آزمون. تهران: نشر ساوالان.
بشرپور، سجاد، عینی، ساناز. (۱۳۹۹). اثربخشی درمان مبتنی بر ذهنی‌سازی بر میزان بدتنظیمی هیجانی و تکانشگری جانبازان مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه. فصلنامه علوم اعصاب شفای خاتم، ۸(۳): ۱۰-۱۹.

https://jed.ut.ac.ir/article_57647.html

دروگر، الهه؛ فتحی‌آشتیانی، علی؛ اشرفی، عماد. (۱۳۹۹). نقش واسطه‌ای ذهنی‌سازی در رابطه بین دلبستگی و دشواری در نظم‌جویی هیجان با اضطراب اجتماعی. مجله روانشناسی تحولی: روانشناسان ایرانی، ۶۶(۱۷): ۱۴۳-۱۵۴.

https://jed.ut.ac.ir/article_57647.html

راستگار فرج‌زاده، لیلا؛ محمدیان، ابوالفضل. (۱۳۹۸). نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در رابطه بین صفات شخصیت و یادگارخواهی. فصلنامه علوم اعصاب شفای خاتم، ۷(۲): ۴۴-۵۸.

https://jed.ut.ac.ir/article_57647.html

غلامی، امین؛ فرخی، نورعلی؛ برجعلی، احمد. (۱۳۹۸). مدل‌یابی معادلات ساختاری راهبردهای مقابله‌ای دانشجویان بر اساس سبک‌های دلبستگی با واسطه‌گری سبک‌های فرزندپروری، آسیب‌های دوران کودکی و طرواره‌های ناسازگار. مطالعات روانشناسی بالینی، ۹(۳۵): ۴۱-۶۹.

https://jed.ut.ac.ir/article_57647.html

لسانی، سمانه؛ شاهقلیان، مهناز؛ سرافراز، مهدی رضا؛ عبداللهی، محمدحسین. (۱۴۰۰). پیش‌بینی نارسای سبک‌های شناختی بر اساس آسیب‌های دوران کودکی و به واسطه نقص در شفقت خود و احساس شرم. فصلنامه علمی پژوهشی علوم روانشناختی، ۲۰ (۹۷): ۷۷-۸۸.

https://jed.ut.ac.ir/article_57647.html

میکائیلی، نیلوفر؛ پرنیان خوی، مریم. (۱۴۰۰). نقش میانجی سرکوب‌گری عاطفی در رابطه آزاردیدگی دوران کودکی و سبک‌های دلبستگی با آسیب‌پذیری نسبت به اعتیاد در نوجوانان پسر. فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۶ (۶۱): ۱۶۱-۱۷۶.

https://jed.ut.ac.ir/article_57647.html

نظری، الهام؛ دودکانلوی میلان، حمید؛ الخطیب، عبدالهادی؛ هاشمی نصرت‌آباد، تورج. (۱۳۹۶). تجارب آسیب‌های دوران کودکی و رفتارهای پرخطر: نقش میانجی سه گانه تاریک شخصیت. روانشناسی معاصر، ۱۲: ۱۸۲۵-۱۸۲۸.

https://jed.ut.ac.ir/article_.html

References

- Allen, S. J. Shankman, M. L. & Miguel, R. F. (2012). Emotionally Intelligent Leadership: An Integrative, Process-Oriented Theory of Student Leadership. *Journal of Leadership Education*, 11(1). <https://doi.org/10.22059/jed.2015.57647>
- Chuang, C. H. Jackson, S. E. & Jiang, Y. (2016). Can knowledge-intensive teamwork be managed? Examining the roles of HRM systems, leadership, and tacit knowledge. *Journal of Management*, 42(2), 524-554. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Fischer, J. & Wildman, J. L. (2016). Globally intelligent leadership: Toward an integration of competencies. In *Critical Issues in Cross Cultural Management* (pp. 15-32). Springer, Cham. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Grint, K., & Jones, O. S. (2022). Leadership: Limits and possibilities. Bloomsbury Publishing.
- Haight, R. C. Kolar, C. Nelson, M. H. Fierke, K. K. Sucher, B. J. & Janke, K. K. (2017). Assessing emotionally intelligent leadership in pharmacy students. *American journal of pharmaceutical education*, 81(2). <https://doi.org/10.22059/jed.2015.57647>
- Iqbal, N., Anwar, S., & Haider, N. (2015). Effect of leadership style on employee performance. *Arabian Journal of Business and Management Review*, 5(5), 1-6. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Kumar, G., Sharma, D., & Ratnesh, K. (2022) Innovative Leadership for Efficient Management Practices. *Journal homepage: www. ijrpr. com* ISSN, 2582, 7421. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Latif Ali, A. L. & Rashid, A. D. (2020). A Comparative Study of Intelligent Leadership between Iraqi National Olympic and Paralympic Committees from Federation members' Point Of View. *journal of physical education*, 32(1). <https://doi.org/10.22059/jed.2015.57647>
- Levine, M. V. (2009). "The False Promise of the Entrepreneurial University: Selling Academic Commercialism as an Engine of Economic

- Development in Milwaukee, Working Paper in University of Wisconsin-Milwaukee. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Marishane, R. N. & Mampane, S. T. (2019). Contextually Intelligent Leadership for Improving Schools across Different Contexts and Regions. In Predictive Models for School Leadership and Practices (pp. 43-58). IGI Global. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Mattone, John. (2013). intelligent leadership: what you need to know to unlock your full potential. American management association.
- McKeown, A. & Bates, L. (2013). Emotional intelligent leadership: Findings from a study of public library branch managers in Northern Ireland, Library Management, 34(6/7); pp. 462 – 485
- McKeown, A. & Bates, J. (2013). Emotional intelligent leadership. Library Management. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Mondal, B., & Behera, S. K. (2022). Leadership Challenges of the Institutional Heads of the Secondary Schools in the COVID-19 Pandemic: A Case Study in Bhangore Block, West Bengal. In Handbook of Research on Asian Perspectives of the Educational Impact of COVID-19 (pp. 305-322). IGI Global.
- Northouse, P. G. (2015). L_EADERS-|| P.
- Northouse, P. G. (2021). Leadership: Theory and practice. Sage publications. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- O'Brien, M. (2022). The New Leader of Change: How Next Generation Leaders are Transforming Thwmselves, their Businesses and the World with Purpose and Empathy, PCL Publication, Brighton, UK
- Iqbal, N., Anwar, S., & Haider, N. (2015). Effect of leadership style on employee performance. Arabian Journal of Business and Management Review, 5(5), 1-6. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Oleksiyenko, A. Run, N. (2018). Intellectual leadership and academic communities, journal faculty of education, 7(2):52-71
- Rutkauskas, V., & Stasytyte, V. (2013). "Leadership intelligence: how to get there? Procedia - Social and Behavioral Sciences, 75, pp 52 – 61. <https://doi.org/10.22059/jed.2015.57647>
- Salas-Vallina, A. Simone, C. & Fernández-Guerrero, R. (2020). The human side of leadership: Inspirational leadership effects on follower characteristics and happiness at work (HAW). Journal of Business Research, 107, 162-171. <https://doi.org/10.22059/jed.2015.57647>
- Schaufeli, Wilmar B. 2015. Engaging leadership in the job demands-resources model. Career Development International. Vol. 20. P: 446-463
- Tang, H.W. Yin, M. & Nelson D. (2010). The relationship between emotional intelligence and leadership practices: A cross-cultural study of academic leaders in Taiwan and the USA, Journal of Managerial Psychology, 25(8); pp. 899 – 629. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Yates, S., & Hartley, J. (2021). Learning to lead with political astuteness. International Public Management Journal, 24(4), 562-583. <https://doi.org/10.1177/0149206313478189>
- Zydzian, V. (2018). Considerations on intellectual and Academic leadership of a Scholar in Higher Education, Acta Educationis generalis, 8(1):45-66. <https://doi.org/10.22059/jed.2015.57647>